

Istniejąca na Suwalszczyźnie sieć oznakowanych szlaków turystycznych, w tym ponad 1000 km szlaków rowerowych, umożliwi fascynującą wędrowkę krajoznawczą. Poruszając się nimi można zwiedzić najatrakcyjniejsze zakątki północno-wschodniej Polski i pogranicza Polski z Białorusią, Litwą i rosyjskim Obwodem Kaliningradzkim. Można zobaczyć urozmaicone krajobrazy, poznać malownicze miejscowości regionu, dwa parki narodowe i krajobrazowe, największe puszcze, różnorodne rzeki i jeziora (w tym najgłębsze w Polsce – rezerwatowe jez. Hańcza), liczne zabytki architektury.

Szlakiem, który w sposób najbardziej kompleksowy umożliwi poznanie Suwalszczyzny jest **PIERŚCIEŃ ROWEROWY SUWALSZCZYZNY (SZLAK R65)**.

Jest jednym z najbardziej znanych i polecanych szlaków w tym regionie. To szlak transgraniczny - oznakowany na całej długości (319,3 km) biało-zielonym symbolem R65. Na znacznym odcinku przebiega w pobliżu granicy państwowej z Litwą, którą – jako wewnętrzną granicę UE - można bez kłopotów przekroczyć. Przebiega też w sąsiedztwie dwóch dawnych polsko-litewskich przejść granicznych - w Budzisku i Ogrodnikach - dziś ważnych punktów transgranicznego ruchu drogowego.

Szlak pętlowy. Zmodernizowany w 2008 roku przez Oddział PTTK w Suwałkach przy współpracy z lokalnymi samorządami. Główne miejscowości na jego trasie:

Żegary – Puńsk – Rutka Tartak – Wiżajny – Stańczyki – Przerośl – Filipów – Bakałarzewo – Raczek – Barszcze – Sosnowo – Sztabin – Lipsk – Giby – Żegary.

R65 krzyżuje się z innymi ważnymi dla tego regionu szlakami rowerowymi – z międzynarodowym szlakiem R11 (m.in. w Żegarach i Tajnie), z Podlaskim Szlakiem Bocianim, a także z innym szlakiem transgranicznym Suwalszczyzny – z R68, jak również z szeregiem pozostałych lokalnych szlaków rowerowych, co ogromnie rozszerza możliwości turystycznego poznawania regionu.

Na trasie „Pierścienia” na turystów czekają następujące atrakcje:

- Puńsk, czyli stolica polskich Litwinów na Ziemi Sejneńskiej,
- dolina rzeki Szeszupy (górnego odcinka rzeki będącej dopływem Niemna),
- Góry Sudawskie z nieodległą Rowelską Górą – najwyższym wzniesieniem Suwalszczyzny (299 m n.p.m.),
- Wiżajny: polski biegun zimna i „zagłębienie” regionalnych serów podpuszczkowych,
- „dzika” Puszcza Romincka i „Akwedukty Północy”, czyli wiadukty w Stańczykach (unikatowy zabytek architektury kolejowej w Polsce),
- tajemnicza dolina Rospudy z linią poniemieckich fortyfikacji z II wojny św. i szeregiem dawnych miasteczek z ciekawą historią (np. Filipów – dawna stolica arianizmu, później ośrodek mariawityzmu),
- Dowspuda k. Raczek z romantycznymi ruinami pałacu hrabiego Ludwika Michała Paca i starym dworskim parkiem,
- Kanał Augustowski ze śluzami Sosnowo i Kudrynki,
- Sztabin pamiętający czasy dawnej republiki sztabińskiej Karola Brzostowskiego,
- Biebrzański Park Narodowy i dolina Biebrzy z zabytkowym kościołem w Krasnymborze (najstarszym obiektem sakralnym na Suwalszczyźnie) i Lipskiem (stolicą pisanki wielkanocnej),
- Puszcza Augustowska z rzeką Czarną Hańczą (słynnym szlakiem kajakowym),
- Giby z miejscem pamięci Obławy Augustowskiej i dawną świątynią staroobrzędowców;
- Marycha – jedna z herbowych rzek Suwalszczyzny.

Liczna baza noclegowa i gastronomiczna na szlaku pozwoli na zaprogramowanie wielodniowej wyprawy w te magiczne zakątki Suwalszczyzny. Szlak bowiem prowadzi przez tereny dawnej Jaćwieży – obszaru zamieszkałego we wczesnym średniowieczu przez ludność z grupy bałtyjskiej, po której do dziś pozostały okazałe grodziska, kurhany i cmentarzyska. Podróżując tym szlakiem turysta będzie miał okazję sprawdzić swoje siły i umiejętności w bardzo zróżnicowanym terenie – od równinnych ścieżek, po prawie podgórskie trakty – pełnej gamie urozmaiconej rzeźby terenu Suwalszczyzny.

Informacje o szlaku na: www.suwalki.pttk.pl i www.turystyka.powiat.suwalski.pl

Opracowanie:

Beata Chetmicka-Bordzio, 22.08.2012 r.